

מקור
המטרופולין

שאלוניקי (בהוצאת המכון לחקר יהדות שאלוניקי, 358 עמ') תסלונקי אינה סתם עיר-נמל יחנית בים האגאי, שנוסדה לפני כ-2300 שנה ונקראה על שמה של אחות אלכסנדר הגדול.

משך מאות שנים היתה תסלונקי, או, בכתיבה היהודי, שאלוניקי, מטרופולין יהודית, שיהודיה הספרדיים היו בה, על-מירובה יותר ממחצית האוכלוסייה.

חתן של התורה. היהודים הראשונים התיישבו בשאלוניקי עוד בראשית ימיה. אחר-כך נהרו אליה מגורשים מהונגריה ו-מבאוואריה והקהילה פרחת באמת עם עליית התמונים של מגורשי ספרד ופורטוגל. היה זה בשאלוניקי, ביום הכיפורים 1657, שמש"ח השקר שבתי צבי הצהיר שהוא החליט להתחתן עם התורה, אם כי למעשה העדיף לשאת לאישה צעירה שאלוניקאית בשם יוכבד פילוסוף.

יהודי שאלוניקאי אחר היה עורך-הדין עמנואל קאראסו, חבר הפרלמנט התורכי של ראשית המאה, שהיה אחד משלושת התורכים הצעירים שהתייצבו לפני השולטן עבד אל-חמיד והודיעו לו על הדחתו.

קרניים בתוך הזבל. שלושה מתוך כל ארבעה יהודים יחניים ישבו בעיר שהיתה מרכז תרבותי נכבד, בו פורסמו מדי שנה עשרות ספרים בלדינו, הלשון היהודית-ספרדית (כולל תרגומים של שסספיר, שלום עליכם והרפתקות הבלש גאט פיני קרסון).

מעל לכל היתה שאלוניקי מרכז תעשייתי (טחנות, בית-החרושת הגדול בנאיורה ל-רעפים) ומסחרי (יין, טבק) עם הגוף ה' מיוחד של תעשייה יהודית טהורה — זאת של השופרות, שבשלב הראשון של עיבודם היו תוקעים את הקרניים בתוך זבל אור-

יהודיה משאלוניקי (בערך 1900)
סבון ריחני, מסרקות-שן, בקבוקיבושם

גאני כדי לטהרן משרידי-הבשר. אחר מלחמת-העולם הראשונה החלה ה' קהילה להתפורר ורבבות היגרו ממנה ובי' מיוחד לארץ-ישראל, בה אפשרו הסבלים הסחארים משאלוניקי לייהר את נמל חיפה ולאיש את נמל תל-אביב. יוצאי שאלוניקי אחרים הקימו את שכונת פלורנטינ בדרום תל-אביב (שאחד מבעליה היה המופתי של שכם של אותם ימים וש'

נקראה על שם מתישבה הראשון, שלמה פלורנטינ). **מונת של הכלה**. שאלוניקי היהודית, על אופייה המיוחד, בתי-הכנסת בעלי השמות המורשים (בית-הכנסת הדלעת של יוצאי פורטוגל; בית-הכנסת הזכוב של יוצאי אשכנז) ירדה לטמיון עם הכיבוש הגרמני: בתי-הכנסת הסכו לאורחת ולמועדוני-לילה ו-44 אלף מ-60 אלף יהודיה גשלתו לכיבושני אושביץ.

היום חיים בעיר כ-1500 יהודים, שהדבר היחידי המקשר אותם לעברה של הקהילה ה' מפוארת הן מעט המציבות שהגרמנים לא עקרו מבתי-הקברות וכמה מינהגים שעור נשתמרו בדיהם.

אחד ממינהגים אלה הוא הבוגגה (המתן) שהחתן מגיש לכלה כמה שעות לפני ה' נישואין. מתן זה כולל מעיל-רחצה, מספר מגבות, סבון ריחני, מסרקות-שן, בקבוקיבושם ודמי-מרחץ סמליים.

שירה

כאן

קבור הכלב

אחרי הזריחה בשדה (מאת יצחק חורש; הוצאת נ. סבטסקי, 67 עמ') היתרון בקריאת ספרי-שירה, אפילו אם מחבריהם אינם בדיוק צאצאים ישירים של חיים נחמן ביאליק או שאול טשרניחובסקי הוא בדימויים השיריים השונים של כל משורר ומשורר.

כי, אחרי הכל משורר אומר משהו, אפילו אם הוא משתדל לעשות זאת בפחות מלים מאשר סופר. למשל, באחרי הזריחה אומר חורש כל מיני דברים: על אלוהי האהבות, על העקריות ועל המיזבה.

אבל מה שמעניין אצלו באמת זה כיצד הוא מצליח להכניס, כמעט לכל שיר, כלב אחד או שניים. במקום אחד הוא מציע ותלית על קברך של / כאן קבור כלב; במקום אחר הוא נזכר כיצד הוא הולך עם הכלבים למנות את העצים.

ואלה בודאי לא זוג הכלבים המהלכים, באחד משיריו של חורש, ברחובות רפודי דומן או שני הכלבים הנובחים בחצר של מיקדש כנעני. למען ההגינות יש לציין כי במיקדש ה' כנעני אפילו חורש לא משאיר את הכלבים לבד ולכן מופיעות שם גם שתי בתולות ה' נופחות באש על המיזבה.

תרגום

וידוי השכבנית

אשה צעירה (מאת פול בודן; הוצאת אל"ף, 170 עמ') גיבורת ספרו העשירי של בודן, עיתונאי צרפתי ידוע ומי שהיה פעם גם יועצו של ראש-ממשלה צרפתי (פייר מאנדס-פרנס), היא האשה הצרפתיה הצעירה האופיינית של המחצית השנייה של המאה העשרים. היא חושפת לפני בודן, בחייו המתנהל בצורת דרישה כמעט אינסופי, את כל חייה.

האשה הצעירה הספיקה להיות דיילת, מו' כירה, מנהלת-חשבונות, שומרת-חולים ו' דוגמנית-צילום. פרטים אחרים אודותיה: היא סולחת לחסאים של ילדים, מעדיפה את גי' בורי הקץ לנשק של המינגווי, מחבבת את גויא ואת גרשוין ואפילו אוהבת להרכיץ מכות (יש בחורות שהייתי משתוקקת לבעוט באחוריים שלהן!).

„סטריפטזואית מלידה”. האשה ה' צעירה הזאת היא גם בעלת תעודת בגרות (כמו כולם!) אבל הואיל והיא יודעת ש' כל ההון שלה זה בעצם הפנים שלה והגוף שלה, היא מעל לכל וקודם לכל — שכבנית. בשטח זה יש לה נסיון כבר מגיל 16 ו' היא יודעת גם בדיוק מה שהגברים חושבים על הישבוך שלה ועל כל מיני חלקי-גוף אחרים שלה.

חוק מזה היא אשה מודרנית באמת (אייך אפשר להיות מאוהבת בשחקני-קולנוע כשיש טייסי-חלל?) ויש לה גם כללים לחיים, כגון „כל בחורה היא סטריפטזואית מלידה — אפילו כשאינה יודעת זאת!”

שולשן שוהם

OLYMPIC

שירותי בשחקים

השירות מוגש לך בחיזוי ע"י צוותות קרקע ואויר מהמנוסים ביותר. הארוחות טעימות ביותר ומרתף היו עשיר גם לבידור דאגנו. מוסיקה לבחירתך (ל ערצנים) וסרטי קולנוע.

יעדים בתבל

היערים מענינים נוחים ומעשיים. אחונה, איסטנבול, רומא, פריז, לונדון, אמסטרדם, ציריך, פרנקפורט, וכמובן ניו יורק.

מאמלחיות סובני הנסיעות

סוכני הנוסיעות אנו מארגנים טיסות הדרכה ועדכו על מנת שיוכלו ליעץ לך במזמחיות וביעילות ולצייד אותך בכל הפרטים והידעוה להם הנך זקוק. נמלנו על עצמנו את כל דאגות הטיפול בנוסע והסרנו אותן ממך.

כל נוסע של אולימפיק משבח את האוירה הנעימה והידידותית והטיפול המסור בכל סידורי נסיעותך פנה לסוכן הנסיעות שלך או למשרד:

OLYMPIC

תל-אביב - סימטת בית השואבה 6, טל 611401
חיפה - רחוב העצמאות 35, טל 69035
ירושלים - בית יואל, רח' יפו 33, טל 22338

1/3-1/2 פרסום קורן